

Branimir Anić

Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju
Klinika za unutarnje bolesti
Klinički bolnički centar Zagreb

Različite opcije u liječenju bolesnika sa reumatoidnim artritisom

Different options in treatment of patients with rheumatoid arthritis

Prema smjernicama HRD, odraslim bolesnicima sa reumatoidnim artritisom preporuča se početak liječenja metotreksatom (koji je temeljni lijek u liječenju ove bolesti) ili DMARD-om, a nakon toga dodavanje biološkog lijeka metotreksatu. Međutim, podaci iz svjetskih registara pokazuju da u 20-40% odraslih bolesnika sa reumatoidnim artritisom metotreksat nije učinkovit, uzrokuje neželjene pojave, kontraindiciran je ili postoji nesuradljivost bolesnika prilikom uzimanja ovoga lijeka. To značajno utječe na uspjeh liječenja i daljnji tijek bolesti.

Neučinkovitost i neželjene pojave najčešći su razlozi prekidanja liječenja metotreksatom. U skupini takvih bolesnika mogućnosti daljnjeg liječenja su sljedeće: primjeniti s.c. oblik metotreksata, smanjiti dozu, primjeniti drugi

DMARD ili primjeniti biološku monoterapiju. Prilikom odabira optimalne terapijske opcije liječnik treba uzeti u obzir komorbiditete i istodobnu primjenu drugih lijekova, kliničke dokaze o učinkovitosti pojedinih lijekova, neželjene pojave, suradljivost bolesnika te troškove liječenja.

Brojna ispitivanja pokazala su da je biološka monoterapija učinkovita i sigurna opcija za značajan broj bolesnika sa reumatoidnim artritisom u kojih liječenje metotreksatom nije moguće. U zaključku preglednog rada Emery i suradnici iz 2013. se navodi da je tocilizumab jedini biološki lijek čija je učinkovitost u monoterapiji usporediva s učinkovitosti kombinacije biološke terapije i metotreksata.

Ključne riječi: metotreksat, neučinkovitost, monoterapija